

Szkolka

niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwy.

Leszno. — Niedziela Biała, dnia 13. Marca 1853.

Religia.

Pijaństwo.

(Według S. Chryzostoma.)

Pijaństwo odbiera rozum człowiekowi, (a rozum jest największym darem Pana Boga,) i robi człowieka swym niewolnikiem. Pijany nie wie, co ma mówić, a kiedy ma milczeć; jego bowiem usta są zawsze otwarte, a jego język nie zna żadnego pohamowania.

Pijaństwo jest dobrowolnem szaleństwem, zdradą własnych myśli, śmiechu godną chorobą, i dolegliwością brzydką, z której się wszyscy naśmiewają.

Opity jest przyjaciółom obrzydły, nieprzyjaciółom pośmiewiskiem, usług wzgardą okryty, żonie przykry, wszystkim nieznośny, i równa się bezrozumnemu zwierzęciu. Lecz zwierzę tylko póty pije, póki ma pragnienie, i skoro zaspokoi to pragnienie, już się tém samém zaspokoi i potrzeba picia; lecz pijak przez swą niewstrzeżliwość przekracza naturalną potrzebę, i staje się nierozumniejszym, jak bezrozumne istoty. Co gorsza, taki nałóg połączony jest z tylu szkodami i grzechami; my go często ani za grzech

sobie nie mamy. Nieraz o zakład nawet idzie, kto się więcej zbeżećci, kto swe siły najwięcej wyniszczy i osłabi, i kto Boga najwięcej obrazi. Ach to prawdziwie piekielne zakłady!

Opity równa się umarłemu. Lecz umarły leży bez czucia, i nie może nic dobrego, ani téż nic złego uczynić; opity zaś może wiele złego jeszcze nabroić; pochował swą duszę, jakoby w grobie, i obnosi tylko umarłe ciało.

Lecz słuchaj, pijanica nie wnijdzie do Królestwa Niebieskiego. Któż to powie da? Sam Zbawiciel świata: A miéjcie się na pieczy, aby kiedy nie były obciążone serca wasze obżarstwem i opilstwem, i staraniem tego żywota. — I Apostól Paweł S. naucza: Ani złodzieje, ani łakomi, ani pijanice, ani złorzeczący, ani dra pieżce nie posiedzą Królestwa Bożego. — Otóż pijaństwo jest nader ciężkim i niebezpiecznym grzechem, i pochlebiam sobie, że wasze dusze będą wolne od téj okropnej zarazy, i wspomnicie sobie na słowa Apostoła: A nie upijajcie się winem, w którym jest nieczystość, ale bądźcie napełnieni Duchem Świętym, rozmawiając sobie w psalmach i w pieśniach duchownych, śpiewając w sercach waszych Panu, dziękując zawsze za wszystko w I-

mie Pana naszego Jezusa Chrystusa Boga i Ojcu naszemu.

Dotego pijaństwo nie sprawia nam żadnej uciechy, gdyż nie pijaństwo daje rozkosze, ale modlitwa; nie wino, lecz słowo nauki. Pijaństwo zaciemnia rozum, a nauka go oświeca; wino napęla duszę wielu namiętnościami, i gubi siły żywotne.

Mówimy tu o winie, bo wódka tu i ówdzie przez Towarzystwa błogie ustała, ale za to winem się ludzie opijają, jakby to nie było wszystko jedno. I pijaństwo wódczane i winne jest pijaństwem, i ciężkim grzechem.

Nie użycie wina sprawia pijaństwo, ale jego nadużycie, a pijaństwo jest źródłem wszelkiego złego. Wino pochodzi od Boga, ale pijaństwo od Szatana. Stworzył Bóg wino dla nas na to, abyśmy przez nie uleczyli słabość ciała, ale nie na zniszczenie sił duszy; — dał nam Bóg wino, abyśmy przezeń chorobę ciała zgubili, ale nie na zniweczenie zdrowia duszy. Przeto nie nadużywaj daru Bożego, i nie dawaj bezrozumnym sposobności do grzechu. Używaj wina, ale miernie, aby ciebie wino nie zgubiło.

Wspomnijcie sobie jeszcze raz na słowa Ś. Pawła: Nie upijajcie się winem, w którym jest nieczystość, ale bądźcie napęlenieni Duchem Świętym. Nasze ciała są przybytkami, są pałacami Ducha Ś., i dla tego też wszelkie myśli, wszelkie uczucia nasze niech będą skierowane zawsze ku temu, który w naszych sercach zamieszkuje, a unikniemy owego brzydkiego nałogu.

Nieraz żona płacze, dzieci nagie, gospodarstwo upada, pełno potrzeb, nie masz ani na sól, ani na chleb, ani na podatki, ani na przyodziewek, ale na wódkę, na wino, na pijaństwo to jest. Ani ży żony,

ani głód dzieci, ani zdrowie własne, ani spokojność domowa, nie może oderwać od kieliszka; ten być musi, choćby i za grosz ostatni.

Ach Bracia, nie bądźmy znów tak bezrozumni, upamiętajmy się choć raz w życiu, poznajmy co nas zeszczętem gubi i na ciele i na duszy; zatykajmy uszy na owe namowy i poszepty, co nas na wieczną zgubę niechylnie poprowadzą; słuchajmy nauki Zbawiciela i Apostołów ŚŚ.; wyrzeknijmy się raz wszystkich upajających napojów, a skoro się zobędziem na ich się wyrzeknienie, o wten czas dotrzymajmy daną obietnicę Bogu, bo jeżeli krzywoprzysięstwo słusznie prawo ludzkie karze, to i Bóg złamania przysięgi, w Kościele Bożym daną, nie przepuści. A skoro wytrwamy w dobrem do końca, skoro dotrzymamy wiernie obietnicy Bogu daną, skoro się nie wrócim więcej do owego haniebnego nałogu; to i zdrowie, i czerstwość, i wesołość, i majątek do nas powróci, bo pijaństwo to wszystko niszczyło.

Chcecie uniknąć tego brzydkiego i niecnego opilstwa? idźcie do Spowiedzi Ś., odnowcie z Bogiem przymierze, i odtąd niech wódka ani w domu, ani w waszej myśli nigdy nie postanie, a wina używajcie miernie. I wbijcie i sobie i dzieciom waszym tę ważną życia zasadę:

Pijaństwo jest hanbą ludzkości.

Gospodarstwo domowe.

Finlandska farba do pociągania
drzewa.

(Z Ziemianina.)

Pod tą nazwą znana jest w Szwecyi farba, powszechnie tam używana do pocią-

gania drzewa wszelkiego rodzaju. Skład téj farby jest szczegółniejszy. — Robią się trzy oddzielne mieszaniny, które razem z sobą zmieszane dają dopiero tę farbę. — Pierwsza mieszanina tak się tworzy, że 3 funty Kalafonii rozpuszcza się w 20 funtach tranu i gorąco się z sobą miesza. — Do drugiej mieszaniny bierze się 10 funtów mąki żytniej i w 30 kwartach wody zimnej zamienia się na rzadką polówkę. — Trzecia mieszanina jest: 4 funty witryolu cynku rozpuszcza się w 90 funtach wrzącej wody.

Po zrobieniu tych trzech mieszanin, dolewa się polówka z mąki do rozczyntu cynku wrzącego i miesza, tak iż się z sobą obie mieszaniny połączą. Potem dopiero dodać trzeba mieszaninę tranu z Kalafonią, i znów dokładnie pomieszać. — Późem wszystko do pociągania gotowe; domieszać tylko trzeba ciemnej farby wedle upodobania, np. czerwonej, żółtej i t. p. — Farba ta trzyma się mocno drzewa, zasłania je od fali i deszczu, i jest trwała. — Dodatek witryolu cynku chroni drzewo od robaków, które zawsze toczą drzewo. Dlatego też odbyt witryolu cynku w Szwecyi jest bardzo wielki.

Rozmaitości.

Zwierciadło doskonałości Chrześcijańskiej.

(Dalszy ciąg.)

Ładne nauki podaje nam X. Proboszcz na stronie 45. W domu módlcie się na osobności, mając Pana Boga obecnego przed sobą, a ze skupioném sercem na modlitwie przestawać będziecie. Jeśli czy-

tać umiecie, módlcie się na książkach, ... ale złych nie bierzcie do ręki, albowiem takie od Pana Boga serca odwiódą.

Po nabożeństwie w święta i niedziele zabawcie się .... w jedzeniu i picu nie szukajcie rozkoszy, bo jeść i pić nad potrzebę, jest nadużyciem darów Bożych. Osobliwie unikajcie wódki, gdyby ognia; bo wódka jest najniebezpieczniejszym nieprzyjacielem, trucizną zabijającą na ciele i duszy. Przez picie wódki osłabia się rozum i nerwy, stawa się człowiek lekomyślnym, rozrzutnym, i traci ochotę do pracy.

Nie unoscie się gniewem. Ile razy znajdziecie powód do gniewu, pomyślcie, co to Pan Jezus cierpiał, a nie gniewał się. — i t. p.

Mówi dalej na stronie 46: Wystrzegajcie się kłamstwa. Albowiem kłamstwo jest zazwyczaj znakiem słabej lub złośliwej duszy, albo złego serca. Pan Bóg nienawidzi kłamstwo, i nigdy go bezkarnie nie puszcza.

Nie zostawajcie ani chwili bez zatrudnienia..... Bo próżnowanie jest początkiem wszelkiego złego. — i t. p. Pełno tu nauk stosownych i pięknych!

Żyćcie ze sobą i z każdym w zgodzie i pokoju, a nie wystawicie się na obmowę.. Jeżeli wam przyjdzie mówić o bliźnich, rozpowiadajcie sobie raczej o ich dobrych przymiotach, niż o złych. W ogóle zajmujcie się wtenczas tylko obcą sprawą, gdy tego konieczna okaże się potrzeba.

W domu osobliwie zachowujcie pokój, bo nic nie ma pożądańszego nad pokój domowy.

O poście mówi (str. 188): że jest wielki dar Boży, służący do poświęcania ciała, i panowania nad nim. Post uczy człowieka dwojakiéj rzeczy: posłuszeń-

stwa przykazaniom Boskim i Kościelnym, tudzież powściągliwości. Nad post nic nie ma lepszego i skuteczniejszego.

Przy końcu pierwszego tomiku czułe są prymicie X. Antoniego, syna pobożnych kmiotków, a zarazem owa silna wola zostania księdzem panicza zamożnego, a to li dla tego, aby był pomocnym swym ziomkom na drodze żywota. Niepodobna tego wstępu bez łez czytać; owe czułe słowa tych poświęcających się i bogobożnych ludzi, do żywego wzruszają. Oby tylko więcej naszych rodaków poszło za temi szczytnemi przykładami,

i poświęciło się dla prawdziwego dobra swych braci!

(Dokończenie nastąpi.)

W małym, bo tylko 3000 mieszkańców liczącym mieście Gniewie, (w obwodzie rejencyi kwidzińskiej) 111 dziatek postradało w roku zeszłym swych rodziców przez cholere. Miasteczko to jest tak ubogie, iż Rząd zając się musiał wychowaniem pozostałych sierót.

U Ernesta Günthera w Lesznie co tylko wyszła i po wszystkich księgarniach jest do nabycia:

Mowa pogrzebowa

podczas

obrzędu żałobnego

za duszę

ś. p. O. Karola Antoniewicza

w Krakowie.

Cena: 2 złp.

W księgarni ERNESTA GÜNTHERA w Lesznie jest do nabycia:

Portret ś. p. ks. K. Antoniewicza.

W wielkim formacie: 15 śgr; w małym formacie: 1 śgr.

SZKÓŁKA NIEDZIELNA wychodzi, co tydzień pół arkusza, za umiarkowaną cenę: rocznie złp. 4, półrocznie złp. 2. Wszystkie królewskie urzędy pocztowe i księgarnie przyjmują przedpłatę i dostawiają Szkołkę co tydzień, bez podwyższenia ceny, Abonentom.

Nakładem i drukiem Ernesta Günthera w Lesznie. — (Redaktor: J. Kotwicki w Kościanie.)